

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра психології

Затверджено

На засіданні кафедри психології
філософського факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08 2019 р.)
Завідувач кафедри: проф. Грабовська С.Л.

Силабус з навчальної дисципліни «ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»,
що викладається в межах ОПН третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для
здобувачів за спеціальністю 053 Психологія

Львів 2019 р.

Силабус курсу
ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ
2019-2020 навчальний рік

Назва курсу	Педагогіка вищої школи
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Туган-Барановського,7, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 «Соціальні та поведінкові науки»; 053 «Психологія»
Викладач (-і)	Герцюк Дмитро Дмитрович, кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти.
Контактна інформація викладача (-ів)	ел. пошта: dmytro.hertsyuk@lnu.edu.ua тел. (032) 239-42-19
Консультації по курсу відбуваються	Понеділок 14.00-15.00 (кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7)
Сторінка курсу	https://filos.lnu.edu.ua/academics/postgraduates/postgraduates-psychology http://pedagogy.lnu.edu.ua/academics/postgraduates

Інформація про курс	Курс «Педагогіка вищої школи» призначено для аспірантів другого року денної та заочної форми навчання. Курс належить до групи дисциплін вільного вибору аспіранта і складової, яка передбачає формування загальнонаукових компетенцій. Курс призначення для розвитку і формування в аспірантів знань та вмінь, необхідних для викладацької діяльності.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Педагогіка вищої школи» є вибірковою дисципліною освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія», яка викладається в 3-му семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS), і призначена для формування і розвитку в аспірантів низки компетенцій, зокрема: здатності до цілісного наукового аналізу та оцінки концептів і теорій, їх розвитку та інтерпретації в контексті сучасних цілей і завдань педагогічної науки, закономірностей освітнього процесу, що складають основу сучасних теоретичних педагогічних знань; здатності управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо організації наукових досліджень, освітніх проектів; здатності до організації професійних дій викладача вищої школи. Навчальним планом передбачено в рамках курсу 32 годин аудиторних занять (16 год. лекцій та 16 год. практичних) і 58 годин самостійної роботи для аспірантів другого року навчання.
Мета та цілі курсу	Мета курсу: формування та розвиток у аспірантів знань і вмінь, необхідних для застосування результатів педагогічних досліджень у власному науковому дослідженні, викладацькій діяльності, організації навчальної та науково-пошукової співпраці з викладачами, науковцями, розробці наукових проектів, а також набуття та розвиток власних соціальних навичок (soft skills).
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. Політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ : Таксон, 2016. С. 70. 2. Бех І.Д. Принципи сучасної освіти / І.Д.Бех // Педагогіка і психологія: Вісник АПН України. – 2005. – №4. – С.5-27. 3. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень : підручник. Київ : АБУ, 2002. 480 с. 4. Булах І.С., Долинська Л.В. Психологічні аспекти міжособистісної взаємодії викладачів і студентів. / Навчально-методичний посібник. – К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2002. – 114с. 5. Вегеш М., Остапець Ю. Як писати наукову роботу. Ужгород : Вид-во Закарпатського ун-ту, 2003. 62 с. 6. Вернигора Н. М. Написання сучасної наукової статті. Методичні рекомендації; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Гуманітарний ін-т. Київ : Білий Тигр, 2015. 28 с. 7. Гайдук Н. Концептуальні засади застосування посередництва при розв'язанні конфліктів / Н.Гайдук // Педагогіка і психологія професійної освіти. – Львів, 2003. – №6. с.147–157. 8. Івасенко Л. О. Науковий стиль як об'єкт дослідження вітчизняних вчених // Поліграфія і видавнича справа. 2015. № 1. С. 111–120. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pivs_2015_1_15 9. Кириленко О.П., Письменний В.В. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. С. 56, 87. 10. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посібник / О.В. Крушельницька. –К.: Кондор, 2003. – 192 с. 11. Мороз О. Г. Педагогіка і психологія вищої школи: Навчальний посібник для молодих викладачів, аспірантів і майбутніх

	<p>магістрів / О. Г. Мороз, О. С. Падалка, В. І. Юрченко. – К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2003. – 267 с.</p> <p>12. Наказ МОН від 15 січня 2018 року № 32 «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України». URL: https://mon.gov.ua/ua/npa/nakaz-mon-vid-15-sichnya-2018-g-pro-zatverdzhennya-poryadku-formuvannya-pereliku-naukovih-fahovih-vidan-ukrayini (дата звернення: 17.09.2019).</p> <p>13. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. С. 115–116.</p> <p>14. Піддубна Н. Г., Зубцов Д.Е. Способи подання результатів психолого-педагогічного дослідження. Слов'янськ: СДПУ. 2004. 41 с.</p> <p>15. Подоляк Л. Г., Юрченко В. І. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрів і аспірантів. – К.: ТОВ «Філ-студія», 2006. – 320 с.</p> <p>16. Подоляк Л.Г. Психологічна підготовка майбутнього викладача як передумова гуманізації і демократизації вищої освіти / Л.Г.Подоляк, В.І.Юрченко // Освіта і управління. – 2006. – т.9. – №3-4. – С.99-107.</p> <p>17. Постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії». URL: https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-mentu-z-prisudzhennya-stupenyu-doktora-filosofiyi (дата звернення: 17.09.2019).</p> <p>18. Семенов О. М. Культура наукової української мови: навч. посіб. Київ: Академія, 2010. 215 с.</p> <p>19. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб. К.: НАДУ, 2008. С. 37–38. URL: http://lib.rada.gov.ua/LibRada/static/about/text/surmin.pdf (дата звернення: 17.09.2019).</p> <p>20. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. С. 182–190.</p> <p>21. Шевчук С. В. Українське ділове мовлення [Текст]: підручник. К.: Арії, 2010. 574 с.</p> <p>22. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 4-те вид., випр. і доп. К.: Знання, 2004. С. 287–297.</p> <p>Інтернет-ресурси</p> <p>1. Основні одиниці обліку видавничої продукції. URL: http://www.ukrbook.net/zakony/odynyci_obliku.htm?fbclid=IwAR0fC-brljTfzGlaJbA4tFKKH0ZbZE6h1edS1YYVJHWOYfYeWiZsACSPHUhE (дата звернення: 17.09.2019).</p> <p>2. Перелік наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук. (від 11.07.2019). URL: https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyi-kvalifikaciyi/naukovi-fahovi-vidannya (дата звернення: 17.09.2019).</p> <p>3. Верховна Рада України. Закон про освіту. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/stru (дата звернення: 30.09.2019).</p>										
Тривалість курсу	90 год.										
Обсяг курсу	<table border="0"> <tr> <td>Для аспірантів денної форми навчання</td> <td>Для аспірантів заочної форми навчання</td> </tr> <tr> <td>32 годин аудиторних</td> <td>12 годин аудиторних</td> </tr> <tr> <td>3 них 16 годин лекцій</td> <td>3 них 6 годин лекцій</td> </tr> <tr> <td>16 годин практичних занять</td> <td>6 годин практичних занять</td> </tr> <tr> <td>58 годин самостійної роботи</td> <td>78 годин самостійної роботи</td> </tr> </table>	Для аспірантів денної форми навчання	Для аспірантів заочної форми навчання	32 годин аудиторних	12 годин аудиторних	3 них 16 годин лекцій	3 них 6 годин лекцій	16 годин практичних занять	6 годин практичних занять	58 годин самостійної роботи	78 годин самостійної роботи
Для аспірантів денної форми навчання	Для аспірантів заочної форми навчання										
32 годин аудиторних	12 годин аудиторних										
3 них 16 годин лекцій	3 них 6 годин лекцій										
16 годин практичних занять	6 годин практичних занять										
58 годин самостійної роботи	78 годин самостійної роботи										

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення курсу студент повинен:</p> <p>Знати: Сутність навчально-виховного процесу у вищій школі. Тенденції, особливості розвитку системи вищої освіти в Україні. Суперечності та особливості розвитку молодшої людини студентського віку. Структуру, психолого-педагогічні аспекти організації навчально-пізнавальної діяльності студентів. Критерії відбору, принципи структурування змісту навчального курсу у вищій школі. Сучасні інтерактивні методи навчання студентів. Форми організації навчання студентів. Норми, критерії оцінювання знань, умінь студентів, повідомлення їм та отримання від них зворотнього зв'язку. Сутність, особливості, методи, прийоми виховання студентів. Педагогічні уміння діяльності викладача вищої школи. Особливості вербальної і невербальної поведінки викладача. Сутність, напрями, організації спілкування зі студентами. Етапи, способи розв'язання конфліктів зі студентами. Шляхи, умови формування студентської спільноти. Методи науково-педагогічних досліджень.</p> <p>Вміти: Постановки навчальної мети, відбору, структурування змісту лекцій, практично-семінарських занять. Розвитку інтересу, особистісного ставлення студентів до змісту навчального курсу. Складання навчальної програми з курсу. Застосування методів, прийомів організації навчально-пізнавальної діяльності студентів (бесіди, діалогу, дискусії, мозкової атаки, сюжетно-рольової гри, роботи в групах тощо). Планування структури, змісту, процесу організації лекції, практично-семінарського заняття. Застосування методів, прийомів організації виховного впливу на студентів. Організації спілкування зі студентами у навчальний і позанавчальний час. Організації, саморегуляції, невербальної поведінки у процесі спілкування зі студентами. Розв'язання педагогічних конфліктів у різноманітних ситуаціях. Застосування методів науково-педагогічного дослідження у роботі зі студентами. Аналізу різноманітних педагогічних ситуацій.</p>
<p>Формат курсу</p>	<p>Очний, заочний</p>
<p>теми</p>	<p>ДОДАТОК (схема курсу)</p>
<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>залік</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Педагогіка», «Історія педагогіки», «Загальна психологія».</p>

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, бесіда, інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм), виконання індивідуальних завдань.
Необхідні обладнання	Мультимедійний проектор, фліпчарт, маркери.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Практичні заняття – 60 (8 практичних по 5 балів за роботу на практичному; 4 практичних по 5 балів за індивідуальну підготовку до практичного). Відповіді на тестові питання – 20 балів (20 тестових питань по 1 балу за правильну відповідь). Індивідуальне виконання письмових завдань (2 завдання) – 20 балів.
Питання до заліку чи екзамену	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лекція, її функції та класифікація. 2. Етапи підготовки лекції, її композиційна структура. 3. Особливості використання лектором лінгвістичних, візуальних способів впливу на аудиторію. 4. Критерії оцінки лекційної майстерності. 5. Практичне заняття, його мета, функції і структура. 6. Види і форми проведення практичних занять. 7. Лабораторно-практичне заняття, його мета, функції та структура. 8. Організація проведення практичного (семінарського) заняття. 9. Критерії оцінки якості проведення практичних занять. 10. Індивідуальне навчальне заняття, його мета, функції та структура. 11. Контроль навчально-творчої діяльності студентів, його мета і функції. 12. Види контролю навчально-творчої діяльності студентів. 13. Організація модульного контролю знань. 14. Організація підсумкового контролю знань. 15. Розробка екзаменаційних білетів і питань до заліків. 16. Вимоги, що пред'являються до проведення іспитів і заліків. 17. Критерії оцінки якості проведення іспитів і заліків. 18. Мета і завдання курсового і дипломного проектування. 19. Структура курсового і дипломного (магістерського) проекту. Вимоги до оформлення курсових і дипломних(магістерських) проектів. 20. Магістерська дипломна робота, її функції, структура, особливості підготовки. 21. Мета і завдання практичної підготовки студентів. 22. Види практик, особливості їх проведення. 23. Вимоги щодо організації проведення виробничої практики. 24. Управління позааудиторною роботою студентів.

	<ol style="list-style-type: none">25. Вимоги щодо якості організації самостійної роботи студентів.26. Індивідуалізація самостійної роботи студентів.27. Критерії оцінки позааудиторної роботи.28. Дидактичні засоби активізації процесу навчання.29. Педагогічна технологія, визначення, структура, функції.30. Проблемно-пошукові методи навчання.31. Методи формування зацікавленості до навчання.32. Ігрове проектування. Операційно-рольові і ділові ігри.33. Дидактичні ігри, як форма активізації навчально-творчої діяльності студентів.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК
Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1	Тема 1. Предмет, завдання і методи педагогіки вищої школи. Проблеми і завдання педагогіки вищої школи. Методи дослідження та інтерпретації в педагогіці вищої школи. Методологія, принципи і методи педагогічного дослідження.	Лекція, 2 год.	Презентація Навчально-методичні матеріали	2, 10, 15, 18, 22		
2	Тема 2. Студент – як основний суб'єкт навчального процесу ВНЗ. Структура процесу навчання, його об'єктивний і суб'єктивний сенс. Процес оволодіння новими знаннями у вищій школі. Форми співробітництва викладача зі студентами.	Лекція, 2 год.	Презентація Навчально-методичні матеріали	3-5, 10, 14, 19 22 Інтернет-ресурси: 1		
3	Тема 3. Навчальна група як об'єкт педагогічного процесу Стихійне та цілеспрямоване навчання. Роль власної активності людини у навчанні.	Лекція, 2 год.	Презентація Навчально-методичні матеріали	7, , 9, 11, 17, 18, 21		
4	Теми 1-3. Теоретичні та методологічні засади педагогіки вищої школи. Принципи організації навчального процесу у вищій школі.	Практичне, 2 год. Презентація, дискусія.			Формування переліку наукових періодичних видань, що відповідають проблемі дисертаційного дослідження. 10 год.	4 тиждень
5	Тема 4. Психолого-педагогічні основи педагогічного спілкування. Практика результативного спілкування. Загальні рекомендації з організації спілкування. Характеристика поняття «педагогічна взаємодія». Способи та стилі педагогічної взаємодії.	Лекція, 2 год.	Навчально-методичні матеріали	2, 9, 10, 11, 18, 22		
6	Тема 4. Особливості окремих етапів спілкування. Соціальна перцепція. Ідентифікація, емпатія та рефлексія як	Практичне, 2 год. Презентація,			Результати аналізу двох публікацій з актуальних проблем педагогіки вищої школи. (Письмове завдання 1)	6-7 тижні

	основні способи розуміння людини людиною. Культура слухання. Бар'єри у процесі педагогічного спілкування.	дискусія.			10 год.	
7	Тема 4. Види та рівні педагогічного спілкування. Практика результативного педагогічного спілкування. Загальні рекомендації з організації педагогічного спілкування.	Практичне, 2 год. Презентація, обговорення.			Представлення аналізу наукової публікації за темою дисертаційного дослідження (Письмове завдання 2) 12 год.	8-9 тиждень
8	Тема 5. Комуникативні вміння педагога. Обов'язки викладача. Змістовно-функціональні компоненти науково-педагогічної діяльності викладача. Педагогічний професіоналізм діяльності викладача вищої школи. Педагогічна творчість та її особливості.	Лекція, 2 год.	Презентація Навчально-методичні матеріали	10, 12, 14, 18, 20		
9	Тема 5. Індивідуальний стиль педагогічної діяльності. Особливості педагогічної творчості викладача. Умови успішного розвитку індивідуального стилю педагогічної діяльності. Різновиди професійно-педагогічної спрямованості.	Практичне, 2 год. Індивідуальна робота, робота в малих групах, обговорення.	Індивідуальна робота. Навчально-методичні матеріали.		Аналіз дослідницької статті за темою дисертації . 6 год.	9 тиждень
10	Тема 5. Педагогічна майстерність, її критерії. Помилки викладача в стилі педагогічного управління.	Практичне, 2 год.	Переліки статей. Навчально-методичні матеріали.		Аналіз оглядової статті за темою дисертації. 8 год.	10 тиждень
11	Тема 5. Педагогічний конфлікт: його психологічне підґрунтя та шляхи вирішення. Чинники конфліктогенного стану студента. Особливості педагогічних конфліктних ситуацій. Відповідальність викладача за управління конфліктною педагогічною ситуацією.	Лекція, 2 год.	Презентація Навчально-методичні матеріали	1, 11, 16, , 20-22		
12	Тема 5. Конфліктні ситуації та педагогічні конфлікти, причини їх виникнення. Методи діагностики конфліктів. Методи запобігання конфліктів. Основні шляхи вирішення педагогічного конфлікту. Стратегії (моделі) вирішення педагогічних конфліктів.	Практичне, 2 год. Робота в парах, дискусія.	Тексти дослідницьких статей.		Ознайомлення із змістом наукової статті для аналізу її структурних частин. 5 год.	12 тиждень
13	Тема 6. Педагогічні дослідження у вищій школі. Поняття методології педагогічного наукового дослідження.	Лекція, 2 год.	Презентація Навчально-методичні матеріали	1, 2, 5, 6, 15, 17, 19, 20-22		

	<p>Методологія як сукупність конкретних методичних способів та прийомів (методик) дослідження. Основні риси педагогічного дослідження. Репрезентативність, валідність та надійність методичного забезпечення та результатів дослідження. Гіпотеза наукового дослідження. Проблема збирання та інтерпретації даних дослідження.</p>					
14	<p>Тема 6. Процедурні компоненти педагогічного дослідження. Критерії надійності наукового дослідження.</p>	<p>Практичне, 2 год. Презентація, , обговорення.</p>	<p>Тексти наукових статей.</p>			
15	<p>Тема 7. Методика підготовки і проведення лекційного заняття. Організація самостійної роботи. Методика підготовки і проведення практично-семінарського заняття Педагогічний контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів у вищій школі</p>	<p>Лекція, 2 год.</p>	<p>Презентація Навчально-методичні матеріали</p>	<p>3, 5, 8,9, 11, 15, 17, 21</p>		
16	<p>Підсумкове опитування: відповіді на тестові питання та аналіз тез виступу.</p>	<p>Письмове опитування. Практичне: виступ, обговорення. 2 год.</p>	<p>Комплекс тестових.</p>		<p>Підготовка тез виступу на конференції. 9 годин.</p>	<p>16 тиждень</p>